

Era de can Rams

Sant Vicenç de Montalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer de l'Església, núm. 2
Emplaçament Nucli antic

Coordenades:

Latitud: 41.577602806563
Longitud: 2.5096928190656
UTM Est (X): 459126
UTM Nord (Y): 4602995

Classificació

Número de fitxa 08264 - 151
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVI-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPA, núm. 9049
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 9232301DG5093S0001IW
Fitxes associades:

[Can Rams](#)

[Mina de can Rams](#)

[Relotge de sol de can Rams](#)

[Torre de defensa de can Rams](#)

[Bassa de can Rams](#)

Descripció

Era de batre que correspon a la finca de can Rams, situada uns metres separada al sud de la façana de la masia i al costat de la bassa. És de planta quadrada amb els angles sud-est i nord-est arrodonits, feta de rajols i amb un petit muret elevat delimitant-la. Té una àrea aproximada de 178 metres de superfície. Es troba parcialment coberta amb males herbes fruit de la manca d'ús.

Història

Aquest espai present antigament a gairebé totes les masies i masos de Sant Vicenç de Montalt, està relacionat amb el cultiu de secà. Tot i que poden ser de terra batuda, algunes poden estar recobertes per cairons. El sistema constructiu és sempre o gairebé sempre el mateix, a banda de l'espai escollit, aquest s'envolta per un muret amb parament de pedra, arrebossat per morter de calç i part superior protegida per una filera de maons col·locats a pla, que a més de protegir l'estructura general del mur, permet utilitzar-lo com a pedrís per a seure-hi.

A l'era s'hi posaven els cereals o llegums per batre'ls, amb l'objectiu d'aixafar les garbes i separar la palla del gra. Tot i que l'acció de batre es pot fer a mà, i llavors les eres són més petites, les cases amb força terra de cultiu empraven una bèstia de sang, en el sentit circular i són aquestes les que disposen d'eres de grans dimensions que permeten fer voltar la mula.

La feina de batre es feia a l'estiu, al mes de juliol, ja que els dies són els més llargs i assolellats. En anys de bona collita, podia allargar-se cap al mes d'agost. Un cop acabada la campanya del batre, en el cas de les eres de terra batuda, els pagesos acostumaven a cobrir o empallotar l'era amb la palla més dolenta per tal de protegir-la de les inclemències del temps. Arribat el bon temps, es rebatrien passant-hi el corró per tal de tornar-lo a deixar en condicions i en apropar-se el temps del batre, es raurava, retirant el pallot amb unes pales i deixant el sòl a punt. Aquest pallot era aprofitat com a fem.

Les garbes transportades normalment amb un carro, en arribar a l'era s'estenien de bon matí i ja es podia començar a batre. En acabat, es ventava i s'extreia la palla més llarga, cap a l'exterior, fora de la batuda. I així successivament fins a deixar el gra barrejat amb el boll. A partir d'aquí, els homes empraven les forques de lledoner de diferents pollegons: els rasclets, els garbells, la dolça tirada per un animal i amb escombres de bruc fins a deixar l'era neta. Un cop net, el gra s'emmagatzemava a les sitges, als graners, o en sacs per a portar-los a vendre. La palla, com a base de l'alimentació per al bestiar i la matèria primera per a l'elaboració dels fems, es conservava en pallisses, o en algun cobert. Però la majoria de pagesos en feien palls, de base rodona, acabats en punxa que anaven omplint fins a deixar-la curulla.

Algunes dites relacionades amb el batre són: “qui no bat al juliol, no bat quan vol” o “qui no vulgui pols que no vagi a l'era”; “el blat curt o llarg, pel juny ha de ser segat”; “Pel juliol, la forca al coll”; “El juliol, les garbes a l'era i les mules al sol”; “pel juliol, sega qui vol”; “Pel juliol, balla que balla l'eugassada sobre la palla”; “Per Sant Joan, el blat al camp, i si va bé, per Sant Jaume al graner”; “blat de moto esguerrat, blat de moro encertat”.

Bibliografia

BONET i GARÍ, Lluís (1983). *Les masies del Maresme. Estudi de les masies, elements defensius, ermites i molins*. Barcelona: Centre Excursionista de Catalunya i Editorial Montblanc.

CAMPOY, Josep Lluís i BOBA, Assumpta (2009). *Catàleg de protecció de béns i paisatges del Pla d'Ordenació Urbanística municipal de Sant Vicenç de Montalt*. Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt. Document no vigent.

FLORES, Montserrat; POBLET, Laura (2003). "Ara ve el segar i el batre", dins *Revista de música i cultura popular Caramella*, 4. Associació Caramella: Prats de Lluçanès.

PÉREZ I FERNÁNDEZ, German i MEDINA ESPIGARES, Gabriel (2023). *Document d'aprovació inicial del Pla d'Ordenació Urbanística municipal de sant Vicenç de Montalt. Document 5: Catàleg de béns protegits*. Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt. Document no aprovat.

SAIZ i XIKUÉS, Carles (2001). *Sant Vicenç de Montalt. El creixement urbanístic d'una població a cavall dels segles. De la formació del nucli a l'expansió cap el litoral*. Beca d'investigació de l'Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt. Treball inèdit.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)
[La festa de segar i el batre](#)

